

11 Δεκεμβρίου 2014

Η εσχατολογική διδασκαλία του γέρ. Αρσενίου της Ναυπάκτου

[/ Πεμπτουσία](#)

ΕΣΧΑΤΟΛΟΓΙΑ, ΠΡΟΦΗΤΟΛΟΓΙΑ & ΗΘΙΚΗ

(μέσα από τα έργα του οσίου γέροντος και πνευματικού Αρσενίου (+2008) Παναγίας Γοργοπήκτου Ναυπάκτου) [1]

Σημείωση: Ο γέροντας κοιμήθη το 2008 σε ηλικία 90 ετών. Υπήρξε πνευματικός πολλών λαϊκών και κληρικών και αρκετών επισκόπων, μεταξύ αυτών πνευματικά του τέκνα είναι ο ομ. καθηγ. μητροπολίτης Ιερεμίας Φούντας, ο μητροπολ. Νεαπόλεως Καισαρείας Αμβρόσιος Ιεροσολύμων, ο μητροπολίτης Ισπανίας Πολύκαρπος, κ.ά.

Είναι πολύ επίκαιρα όσα έγραψε και ερμήνευσε ο όσιος γέροντας και πνευματικός μας αρχιμ. Αρσένιος ιδρυτής του Ιερού Ησυχαστηρίου εν Ναυπάκτω Παναγίας Γοργουπηκού. Το πρώτο βιβλίο του ο όσιος γέροντας το οποίο θα μας απασχολήσει στην παρούσα περίπτωση το κυκλοφόρησε το έτος 1962, στο εξώφυλλο φέρει τον τίτλο: «Ανησυχητικά σημεία των καιρών»[2], είναι έκδοσις: Ιερού Παρθενώνος «Παναγίας Γοργουπηκού», Ναύπακτος, 1962. Στο εξώφυλλο έχει το όνομα του γέροντα και πριν το όνομα φέρει τον τίτλο: «Ιερομ. Αρσενίου Κομπούγια, πνευματικού», δηλ. ήταν τότε ιερομόναχος, και ακόμα τότε δεν είχε πάρει το οφίκιο του αρχιμανδρίτη. Στις συζητήσεις μας με το γέροντα ο ίδιος τόνιζε ότι ήταν κατά του τίτλου του «αρχιμανδρίτη» σε ιερομονάχους που ζούν μέσα στον κόσμο και έχουν προσωρινές θέσεις εφημερίων.

Γιατί όπως μας έλεγε, το οφίκιο αυτό υποδηλώνει από μόνο του ότι ο φέρων αυτό είναι αρχηγός της μάνδρας, δηλ. της μονής, του μοναστηριού, που ο ίδιος έχει αναλάβει την πνευματική και διοικητική καθοδήγηση με υπευθυνότητα, ως

αρχιμανδρίτης, δηλ. ως ηγούμενος. Ο γέροντας δεν ήταν υπέρ της μόνιμης εγκαταβίωσης των ιερομονάχων και κυρίως αυτών που έφεραν το οφίκιο του αρχιμανδρίτη, να διαβιούν για πολύ μεγάλο διάστημα εκτός της μονής της μετανοίας τους, γιατί οι μέριμνες του βίου, δεν θα τους βοηθούσαν στον σκοπό για τον οποίο έγιναν μοναχοί και ιερομόναχοι. Επίσης, όταν έβλεπε κληρικούς, ιερομονάχους και πρεσβυτέρους, που να έχουν κομμένα τα μαλλιά τους, να φτιασιδώνονται, να καλλωπίζονται υπέρ το δέον, έλεγε ότι αυτά είναι μοντερνισμοί, είναι σημεία των καιρών, σημεία της εποχής της έλευσης του αντιχρίστου και του τέλους της ιστορίας του κόσμου, με την επιφάνεια της δόξης του Κυρίου Ιησού Χριστού ως κριτού. Στο εξώφυλλο του ίδιου του βιβλίου ο γέροντας βάζει το χωρίο της γραφής: «λέγει ο μαρτυρών ταύτα, ναί έρχομαι ταχύ. Αμήν, ναί έρχου, Κύριε Ιησού» (Αποκαλ. 22, 10).

Το ως άνω βιβλίο του γέροντα είναι μικρού μεγέθους διαστάσεων 7 X 9,5 και έχει συνολικά αριθμημένες 30 σελίδες. Τον πρόλογο του βιβλίου αυτού γράφει ο τότε αρχιμανδρίτης Αυγουστίνος Καντιώτης (μακαριστός μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας, που τον επισκέφθηκα και πήρα την ευχή του Οκτώβριο 2009). Ο πρόλογος γράφηκε «εν Αθήναις τη 27 Νοεμβρίου 1961». Ο γέροντας Αρσένιος γνωρίζονταν από πολύ παλιά με τον τότε αρχιμανδρίτη Αυγουστίνο. Από τότε που όταν στο στρατόπεδο του Μεσσολογίου ήταν συστρατιώτης ο γέροντας μαζί με τον μακαριστό μητροπολίτη Νεαπόλεως Αμβρόσιο. Οι δυο συστρατιώτες είχαν γνωρίσει στο Μεσσολόγι τον φλογερό μικρόσωμο ιεροκήρυκα αρχιμ. Αυγουστίνο και είχαν συνδεθεί πνευματικά μαζί του.

ΦΡΩΝ. ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΚΟΜΠΟΥΓΙΑ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ

ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ

«Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα·
»Ναὶ ἔρχομαι ταχύ. Ἄμήν,
»ναὶ ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ»
(Ἀποκαλ. 22, 20)

ΕΚΔΟΣΙΣ
ΙΕΡΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ
"ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΓΟΡΓΟΥΠΗΚΟΟΥ",
ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ
1962

Ο αρχιμ. Αυγουστίνος στον πρόλογό του στο βιβλίο αυτό, μιλάει για τα σημεία των καιρών και την «πνευματική ξηρασία.. στις τάξεις των θρησκευόντων» και αγιογραφεί τον γέροντα Αρσένιο ως εξής: «ο εν μοναχικω ησυχαστηρίω της Ναυπάκτου εν ασκήσει και προσευχή διάγων ευλαβέστατος ιερομόναχος πατήρ Αρσένιος. Δύο σπουδαιότητα σύγχρονα γεγονότα, ως είνε η ίδρυσις Εβραϊκού Κράτους και η καταπληκτική πρόοδος της κοσμικής γνώσεως προσείλκυσαν ιδιαιτέρως την προσοχήν του π. Αρσένιου και εις αυτά με πνευματικήν οξυδέρκειαν διαβλέπει ανησυχητικά σημεία των καιρών. Και ως σκοπός άγρυπνος επί των επάλξεων της Ορθοδοξίας...». Το βιβλίο αυτό του γέροντα Αρσένιου δεν είναι διαχωρισμένο σε κεφάλαια με αριθμούς ή αλφαβητικά, αλλά παρουσιάζει το θέμα του με τον κεντρικό τίτλο: «Ανησυχητικά σημεία των καιρών», με εσχατολογικά εύστροφους και πετυχημένους μικρούς υπότιτλους: «Πλησιάζει η Δευτέρα Παρουσία;, Περί Χιλιετούς βασιλείας του Χριστού, Ο σφαγιασμός των Εβραίων, Η ίδρυσις του Εβραϊκού κράτους, Η πλήθυνσις της γνώσεως»[3].

Τον γέροντα στον τόπο της διαρκούς μετανοίας του και στον τόπο των δακρύων του, όπως ο ίδιος συχνά πυκνά μας έλεγε, είχαν επισκεφτεί πάρα πολλοί άνθρωποι, όχι μόνο για εξομολόγησι, αλλά και για συμβουλές και για συζήτησι. Μεταξύ αυτών και αρκετοί ξένοι. Ακόμα και εβραίοι, όχι για να γίνουν χριστιανοί, αλλά για να ακούσουν από τον γέροντα την ορθόδοξη άποψη και ερμηνεία των αγιογραφικών χωρίων, όσον αφορά το ερώτημα για την έλευση του αντίχριστου για τους χριστιανούς και την έλευση του μεσσία για τους εβραίους. Ο γέροντας με θάρρος και παρρησία τους έλεγε, όπως και προσωπικά είχα οφθαλμοφανώς διαπιστώσει, ότι αυτός θα είναι όχι ο αληθινός μεσσίας ο Χριστός πού ήδη είχε έλθει πριν 2.000 χρόνια, αλλά αυτός θα είναι ο άλλος, δείχνοντάς τους με τα χέρια του στο κεφάλι τα κέρατα του σατανά.

Στον πρώτο υπότιτλο[4], του ως άνω βιβλίου του γέροντα: «πλησιάζει η Δευτέρα Παρουσία» σημειώνει ότι ήδη για τότε, για την δεκαετία του '60 ότι «η Εκκλησία, ο άμβων, αι αδελφότητες, τα σωματεία, οι θεολόγοι ουδεμίαν προσοχήν δίδουν εις τα ανησυχητικά σημεία των καιρών μας. Διατί;». Σχολιάζει ο γέροντας ότι η αδιαφορία αυτή οφείλεται στο ότι κάποιιοι το θεωρούν ανάξιο λόγου, άλλοι γιατί φοβούνται τα ειρωνικά σχόλια, άλλοι γιατί βλέπουν την αδιαφορία του υλιστή κόσμου, άλλοι γιατί έχει ο καθένας την προσωπική του ή τη θεολογική του άποψη, άλλοι που επαναπαύονται σε μια μακρά περίοδο της βασιλείας του Χριστού επί της γής πριν την Β' Παρουσία, άλλοι με αδιαφορία και άλλοι με τις προσωπικές τους θεωρίες. Γι' αυτό σημειώνει ότι η πνευματική αδιαφορία και η σύγχυσις θα είναι σημείο των εσχάτων ημερών του τέλους. Παραθέτει σχετικά τα αγιογραφικά χωρία,[5] που μιλούν για την θλίψη, για τα τρομακτικά φαινόμενα, για την

αδιαφορία, για το αιφνίδιο, για το μη ξύπνημα, για το παρόμοιο με τις ημέρες του Νώε.

Πάντοτε όταν θα καθόμαστε να ακούσουμε τον γέροντα θα μας ανέλυε με τον απλούστερο και επεξηγηματικότερο τρόπο τα γραφόμενά του. Γενικότερα ο λόγος της γραφής του ήταν πυκνός και αρκετά λόγιος. Μας έλεγε ότι πολλοί του έλεγαν γιατί δεν τα γράψατε όπως τα λέτε προφορικά και μας έλεγε ότι αυτή την διατύπωση στον γραπτό λόγο έτσι την είχε μάθει. Ήταν πράγματι λόγιος ο γέροντας. Ο θεολογικός του λόγος με ωραία διατύπωση, με αποδείξεις και εξηγήσεις γινόταν αναντίρρητος και σπουδαίος, σε αποροφούσε ξεχνώντας την έννοια του χρόνου. Επισημαίνει στα έργα του με βαθύ θεολογικό λόγο ότι ο Κήρινθος και ο Παπίας, αργότερα οι Μοντανιστές, διατύπωσαν με υλιστικό τρόπο την ιδέα ότι πριν έλθει ο Θεάνθρωπος Χριστός για να κρίνει τον κόσμο, θα βασιλεύσει με τους εκλεκτούς χίλια έτη επί της γης.

Σημειώνει ότι οι ερμηνευτές του βιβλίου της Αποκάλυψης του Ιωάννη, όπως ήταν ο Ανδρέας αρχιεπίσκοπος Καισαρείας της Καππαδοκίας (6^{ος} αιώνας) και ο Αρέθας εκ Πατρών, αρχιεπίσκοπος Καισαρείας (9^ο αιώνα), ερμήνευσαν την βασιλεία των χιλίων ετών ως πνευματική βασιλεία, με πνευματική έννοια. Με την προσέγγισή του αυτή ο γέροντας θέλει να προστατεύσει τα πνευματικά του τέκνα, το ορθόδοξο πλήρωμα, τους κληρικούς και τους θεολόγους, από τους ορθόδοξους «ονειροπόλους», όπως ο ίδιος τους χαρακτηρίζει, οι οποίοι μιλούν για μια χρονική επικράτηση του επίγειου παράδεισου.

[Συνεχίζεται]

[1] Απόσπασμα από το βιβλίο με τίτλο: ΗΘΙΚΗ ΕΣΧΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΦΗΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ ΑΡΣΕΝΙΟ (1918-2008) βίος, έργα και λόγοι. ΑΘΗΝΑ 2010, από το συγγραφέα δρ. Αλέξιο Π. Παναγόπουλο. Σειρά έκδοσης: Δέηση & Διάβαση. ISBN : 978-960-92732-4-4. Α' κεφάλαιο.

[2] Ιερομ. Αρσενίου Κομπούγια, πνευματικού, Ανησυχητικά σημεία των καιρών, έκδοσις: Ιερού Παρθενώνος «Παναγίας Γοργοϋπηκόου», Ναύπακτος, 1962.

[3] Ιερομ. Αρσενίου, *Ανησυχητικά*..

[4] Ιερομ. Αρσενίου, *Ανησυχητικά*, 8.

[5] Πρβλ. Ματθ. 24, 21-27 και 24, 37-43 και Α' Θεσσ. 5, 2.